

Thay đổi hệ thống tính điểm, cầu lông thế giới bước vào cuộc cải tổ lớn

06:38 10/05/2026

Liên đoàn Cầu lông Thế giới (BWF) vừa xác nhận những điều chỉnh quan trọng trong Luật Cầu lông khi chính thức chuyển từ hệ thống tính điểm 3x21 sang 3x15. Theo kế hoạch, quy định mới sẽ được triển khai đồng bộ từ tuần đầu tiên của năm 2027, bắt đầu từ ngày 4/1/2027, áp dụng cho cả cầu lông chuyên nghiệp lẫn cầu lông người khuyết tật.

Đây được xem là thay đổi đáng chú ý nhất của môn cầu lông kể từ năm 2006 - thời điểm hệ thống rally point 21 điểm được áp dụng trên toàn cầu.

Nguyễn Tiến Minh, huyền thoại của cầu lông Việt Nam, từng lọt Top 5 thế giới (Ảnh: internet)

Theo luật mới, các trận đấu vẫn diễn ra theo thể thức thắng 2 trong 3 ván, nhưng mỗi ván sẽ kết thúc ở mốc 15 điểm thay vì 21 điểm như hiện nay. Khi tỷ số là 14-14, tay vợt hoặc cặp đôi cần tạo cách biệt 2 điểm để giành chiến thắng. Trong trường hợp điểm số kéo dài đến 20-20, bên ghi điểm thứ 21 sẽ thắng ván đấu.

BWF cũng điều chỉnh thời gian nghỉ giữa trận. Các tay vợt sẽ có 60 giây nghỉ khi một bên chạm mốc 8 điểm, trong khi thời gian nghỉ giữa các ván vẫn được giữ nguyên là 120 giây. Ở ván quyết định, hai bên sẽ đổi sân khi có một bên đạt 8 điểm đầu tiên.

Việc chuyển sang hệ thống 3x15 không chỉ đơn thuần là thay đổi cách tính điểm mà còn phản ánh định hướng mới của cầu lông thế giới trong việc nâng cao tốc độ thi đấu, tăng tính giải trí và tối ưu giá trị thương mại.

Với số điểm ít hơn, mỗi pha cầu trở nên quan trọng hơn rất nhiều. Các tay vợt buộc phải nhập cuộc với cường độ cao ngay từ đầu thay vì có thời gian “thăm dò” như trước. Điều này giúp các trận đấu diễn ra nhanh hơn nhưng vẫn giữ được độ căng thẳng và kịch tính, phù hợp với xu hướng tiêu thụ nội dung thể thao hiện đại cũng như yêu cầu về thời lượng phát sóng truyền hình.

BWF cho rằng hệ thống mới sẽ giúp môn cầu lông hấp dẫn hơn với khán giả, đồng thời tạo điều kiện thuận lợi cho việc tổ chức giải đấu, quảng bá thương hiệu và thu hút tài trợ.

Một điểm đáng chú ý khác là việc giảm số điểm mỗi ván được kỳ vọng sẽ hạn chế áp lực thể lực cho vận động viên. Những trận đấu kéo dài liên tục trong hệ thống 21 điểm hiện tại thường khiến các tay vợt phải tiêu tốn rất nhiều năng lượng, đặc biệt ở các giải đấu có lịch thi đấu dày đặc. Với thể thức mới, nguy cơ quá tải và chấn thương có thể được giảm bớt, góp phần kéo dài tuổi nghề cho các vận động viên đỉnh cao.

Từ cuối năm 2024, BWF đã xem 3x15 là phương án ưu tiên sau khi đánh giá nhiều mô hình khác nhau như 5x11 hay biến thể 2x21 rút gọn. Trong năm 2025, hệ thống này tiếp tục được thử nghiệm tại một số giải trẻ và giải cấp thấp để thu thập dữ liệu về thời lượng trận đấu, cường độ vận động cũng như phản hồi từ vận động viên.

Tuy nhiên, đề xuất thay đổi luật cũng tạo ra nhiều tranh luận trong giới chuyên môn. Không ít chuyên gia cho rằng việc rút ngắn số điểm sẽ làm thay đổi sâu sắc cấu trúc chiến thuật vốn là đặc trưng của cầu lông đỉnh cao.

Theo nhiều phân tích từ các chuyên gia và dữ liệu thử nghiệm, hệ thống 3x15 có xu hướng ưu ái những tay vợt tấn công nhanh, nhập cuộc mạnh và có khả năng tạo áp lực liên tục. Ngược lại, các tay vợt thiên về kiểm soát nhịp độ, phòng thủ bền bỉ hoặc xây dựng thế trận dài hơi có thể gặp bất lợi.

Cựu tuyển thủ Anh Ben Beckman, hiện là chuyên gia tư vấn cầu lông, từng cảnh báo rằng việc thay đổi cách tính điểm nếu không được cân nhắc kỹ có thể ảnh

hưởng đến tính công bằng cũng như bản sắc cạnh tranh của môn thể thao này.

Tay vợt Nhật Bản Arisa Igarashi cũng cho rằng lối chơi tấn công sẽ trở nên áp đảo hơn khi thời gian để xây dựng chiến thuật bị rút ngắn đáng kể.

Nhiều ý kiến lo ngại rằng cầu lông trong tương lai có thể thiên nhiều hơn về tốc độ và sức mạnh, thay vì sự đầu trí, khả năng điều tiết nhịp độ và độ bền chiến thuật như trước đây.

Nguyễn Thùy Linh, top 1 đơn nữ hiện nay của Việt Nam (Ảnh: internet)

Dù vậy, lịch sử cầu lông thế giới từng chứng kiến không ít lần thay đổi luật thi đấu. Khi mới hình thành vào cuối thế kỷ XIX, môn thể thao này sử dụng hệ thống 15 điểm truyền thống. Đến năm 2002, Liên đoàn Cầu lông quốc tế từng thử nghiệm mô hình 5 ván, mỗi ván 7 điểm nhằm rút ngắn thời lượng thi đấu nhưng không thành công. Sau đó, bước ngoặt lớn xuất hiện vào năm 2006 khi hệ thống rally point 3x21 được áp dụng rộng rãi trên toàn cầu.

Tại Việt Nam, nơi phong trào cầu lông phát triển mạnh ở cả chuyên nghiệp lẫn phong trào, sự thay đổi này được dự báo sẽ tạo ra nhiều tác động đáng kể.

Các câu lạc bộ, trung tâm huấn luyện và đội tuyển sẽ phải điều chỉnh giáo án theo hướng tăng tốc độ thi đấu, nâng cao khả năng nhập cuộc nhanh và tối ưu chiến thuật trong quỹ thời gian ngắn hơn. Những lối đánh thiên về sức bền và kéo dài rally nhiều khả năng sẽ phải thay đổi để thích nghi với yêu cầu mới.

Ngoài chuyên môn, các đơn vị tổ chức giải đấu trong nước cũng cần sớm nâng cấp hệ thống phần mềm tính điểm, công tác trọng tài và vận hành giải đấu để đáp ứng quy định mới trước thời điểm năm 2027.

Một số đội tuyển và câu lạc bộ tại Việt Nam đã bắt đầu thử nghiệm thi đấu theo thể thức 15 điểm nhằm giúp vận động viên làm quen với cường độ và áp lực mới.

Hiện tại, BWF vẫn giữ hệ thống 3x21 như một phương án thay thế dành cho các giải phong trào hoặc các đơn vị cần thêm thời gian thích nghi. Tuy nhiên, nếu được triển khai đúng lộ trình, hệ thống 3x15 nhiều khả năng sẽ mở ra một giai đoạn mới cho cầu lông thế giới với tốc độ nhanh hơn, áp lực lớn hơn và tính cạnh tranh cao hơn.

Lê Thanh (t/h)